

Најбољи начин да се интелектуална лењост преточи у надмоћ јесте етикетирање. Тај модел се понајвише користи у свакодневной комуникацији и политичким расправама. У интелектуалној дебати, међутим, он је знатно ређи. Чак и када се међусобно не слажу, људи од пера поштују своје саговорнике и труде се да њихове тезе оспоре емпиријски утемељеним и логички заснованим исказима. То је најважнији разлог што имам много другова међу људима с којима не делим исте вредности и визије о будућности Србије. Заправо, аргументи које противници користе најбољи су начин да се испита и појача сопствено становиште. Наравно, постоји и друга могућност, а то је етикетирање особе с чијим се аргументима спори.

Ако се етикетирање успешно спроведе, онда за све који не желе да се идентификују с етикетираним његови аргументи, ма колико били сазнајно ваљани, постају безвредни, а неретко се више и не разматрају. На тај начин гледиште онога ко етикетира, макар и бесмислено, остаје једино могуће.

Тако Ђорђе Вукадиновић („Политика”, 2. фебруара) моје мишљење да избори нису најављени из страначких разлога, као што је он тврдио, не доводи у питање полемисањем с наведеним аргументима, већ лепи етикету – провладин коментатор. Након тога је лако, бар му се чини, да оне који нису наклоњени влади убеди да је моје становиште погрешно, а његово исправно. Као коначни и „неспоран” аргумент наводи пример Америке, Русије, Француске и Немачке у којима се, каже, ванредни избори не расписују.

Да је којим случајем наведена нека релевантна димензија по којој су поменуте земље упоредиве са Србијом још би се требало и замислити над тим примером. Овако је он сувишан, а вероватно и погрешан јер је, како се мени чини, бар делом, смисао избора да се покаже тим земљама колику подршку српска влада има за политику коју води.

Можда је Вукадиновић у праву кад закључује да ће избор бити за и против Вучића. Тужно је што су избори у Србији готово увек за и против... Милошевића, Тадића, Вучића...

Али ко ствара такву климу? Па управо Вукадиновић и гарнитуре оних којима је важно само да се сруши Вучић, а онда ће, верују, лако с онима који вуку у Европу не осврћући се на Русију. А кад дође тај дан, треба само активирати економску и геополитичку алтернативу.

Да је среће, у медијима би се водила рационална дебата о алтернативама, а не би били полигон за дневнополитичке теме и демонизацију политичких противника.

За Вукадиновића је огроман проблем што је Србија везала инвестицију од 10 одсто вредности електропреносне мреже Црне Горе, али не види ништа спорно да се, што индиректно сугерише, читава Србија економски и геостратешки веже за Русију која има пад БНД од четири одсто, пад реалних плата од 15 процената, отприлике толику инфлацију и из које се годишње одлије готово 100 милијарди долара. Немам ништа против Русије, напротив. Али када се као економска алтернатива нуди везивање за земљу која економски тоне онда очекујем да бар чујем логично објашњење за такво залагање.

Слично је са померањем геостратешког избора. Каква логика намеће везивање за силу која је изгубила све „поседе” у Африци и Азији и бори се да задржи макар какав-такав утицај на својим границама? Све и да се Србија граничи с Русијом, ваљало би бити опрезан, а геостратешки заокрет ка њој у ситуацији када смо окружени НАТО земљама делује у најмању руку нелогично.

Али кога брига за податке и логику. Лакше је, и ваљда ефикасније, етикетирати. Треба само нагрдити и наружити противника. Треба се наругати ономе ко отвара „Прокоп” и

последњи тунел на коридору 11 (што би иначе сваки политичар на свету урадио), а онда кад се такав означи као лупеж, лако је одбацити и његову политику. Да не би било како се не нуди реална алтернатива, онда се подметне милозвучна фраза „сам са собом и на своме”. Проблем је само што она не значи ништа, јер ниједна земља, чак ни горепоменуте силе, не могу саме са собом и мимо света. Али за лењо мишљење то није важно.

(Политика)